

(המשך מעמוד 45)

בראש השולחן, שעליו אכלנו בפעם ששערה את הכנאפה, ישב הנשיא, לבוש חליפה בהירה ועניבה ציבעונית. אך הפעם ישבו משני צידי שני שופטים נוספים. היו אלה סלאח נול, גבר רזה בהיר-שיער, שהתמנה כשופט מחוזי רק לפני שנתיים. קודם לכן היה התובע-המחוזי. השופט השני שהוצג בפנינו כממוחה גדול הפלילים היה עזמי טנג'יר. שני השופטים למרו מישפטים ברמשק.

כנתייהמישפט של הגרה שלוש השפות הרשמיות הן ערבית, עברית ואנגלית. אולם איש מהשופטים לא דיבר עברית, ורק הנשיא שלט היטב באנגלית. כדי להבין את עדותו של ד"ר בלוך, הוזמן השוטר המשופט והוא תירגם אותה לשופטים מעברית.

שופטי שכם

אינם יכולים

להתיר לצלם

באולם המישפט

— המ'ת של

אסר עליהם

הנשיא הכריז בערבית, כי אנואר נסאר נאשם ברצח הזקן אברג'מוס, וד"ר בלוך הסכים, מרוע היתה צפירת-המוות קטנה והשינויים בגופה הלשים. מפעם לפעם הצביע ד"ר בלוך על צילומים שעשו אנשיו במקום המיקרה, אך התובע לא ביקש לצרפם אל התק, והשופטים רק תקעו בהם מבט משועמם מרחוק.

ד"ר בלוך הסביר כי הפצעים בראש המנוח היו שטחיים מאוד, ולא גרמו אפילו לשברים בגולגולת. הנשיא שאל אם פצעים אלה יכלו להיגרם מהאבנים מגואלות הרם שנמצאו ליד המערה, ורשע שכנו עטופות שקיט נייר חום על זרפת בית-המישפט. ד"ר בלוך הסכים כי אבנים אלה יכלו לגרום לפצעי הקרע בראש, וגם לשכיבת עצמות החזה, אם היתחו אותן ככותב רב והלמו בגופו של המנוח.

הרופא הסביר, כי אחרי המוות הפשט הרוצח את הגופה מכל בגדיה, גרר אותה בחזרה לתוך המערה והניח אותה מכוסה בשימכה על ריצפת המערה. הוא נעל את דלת המערה מבחוץ והסתלק מהמקום.

לתובע היתה רק שאלה אחת בתום עדותו של הרופא. הוא ביקש לרעת כמה ימים עברו עד הבדיקה הפתאור לוגית מאז נפטר הקורבן. ד"ר בלוך אמר, כי המוות נגרם ארבעה חמישה ימים לפני הבריחה.

השופטים הודו לרופא על עדותו ואמרו לו כי הוא סיים את תפקידו. אז שאלו השופטים את הנאשם מרוע רצח את הזקן. הוא חזר על דבריו כי היה סיכסוך ביניהם, מכיוון שהזקן גרם לכליאתו בבית-סוהר לפני שנים אחדות.

תוך דקות ספורות הקריא הנשיא את פסק-הדין, ששמצ את הנאשם אשם ברצח הישיש. מייד אחר כך גזר עליו מאסר-עולם.

השופטים הוציאו את הנאשם מן הלישכה אל המיסדרון, והכניסו נאשם אחר ללישכה. במיסדרון הכבידו שוב על רגליו של הצעיר בשלשלות-ברזל ושמו אויקים על ידיו. הוא עמד כפינה והקים שאון באויקו.

מאחר שלא הותר לנו לצלמו, נתנו בו מבט אחרון. הוא נראה צעיר ואבוד, לבדו בין השוטרים הכרסניים.

מישפט רצח הזקן הסתיים בתוך רבע שעה.

אילנה אלון

הכיבוש הזוחל

(המשך מעמוד 32)

ישיבת בעלו יושבים על כניש שהוא פתוח בשבת. אפילו הרבי מבעלו עצמו מתגורר ברחוב זה. פעם, לפני שנים רבות, סיפר בחור-ישיבתי-בעלו, רצו חסידו בעלו בתל-אביב לסגור רחוב לתנועה בשבת. הם פנו לרבי שלהם, שיתן את אישורו לבקשה. הרבי אמר להם: אם תגידו לנהג שכאן אסור לנסוע בשבת, הוא יחשוב שכרחוב שאינו סגור, מותר לנסוע.

הרחוב לא נסגר. החרדים לא מבינים, אומר איש-בעלו, מרוע כשיחודי צועק שאבעס! זה לא בסדר, וכשמפגיני שלום כעישו צועקים סיסמות — זו רמוכרטיה.

בגיבעת-שאול, הם מספרים, גרים חרדים כבר 30 שנה על הכניש הראשי ירושלים תל-אביב. שם לא נורקה אף לא אבן אחת במשך כל השנים. מרועי מכיוון שהחרדים הגיעו אל הכניש, הכביש היה קיים לפני הקמת השכונה, וזה המצב הקיים, שאותו הם מפירים.

גם לחרדים טענות נגד אוזלת-ידה של המישטרה. בחור מישבת בעלו נרקר לפני כמה שבועות וכמעט מת. עד היום לא נעצר איש.

שבועיים אחרי כן התנכלו לשני בחוריישיבה ברחוב. התפתחה מהומה, הגיעה המישטרה ועצרה רק חרדים — אף לא חילוני אחד. הם טוענים, שהשוטרים נמצאים מראש בצד החילוני של המיתרס, מכיוון שהם חילוניים כעצמם. הם טוענים, כי במישטרה לא מייחסים תשומת-לב מספקת לתביעותיהם.

לפני כשלושה שבועות נורק רימון גאז אל תוך חצרו של הרבי מבעלו. הרב הוציא מיד מיכתב הרגעה אל חסידיו, שבו ביקש מהם לא לנקוט פעולות של נקמה. הוא רצה להרגיע את הרוחות.

העיתונאים החרדיים המופיעים בירושלים מקדישים מקום רב לתכתובת בנושא מילחמת החילונים בחרדים. בשבועון העדה (ביטאונה של קהילת סאטמאר) נכתב במאמר המערכת: "המאורות הקשים שכונת מקור-ברוך והסביבה בשבועות האחרונים, כאשר המתח בשכונה בין "דתיים" לחילוניים" הגיע לשיאים חדשים, וכאר בחוריישיבה באיזור פלנו קורבן בריחה הבריונית של פרחחים חילוניים מקומיים, אשר עשו בהם שפטים נוראיים, יש בהם כדי לפקוח עיניים עיוורתות רבות כדי ללמד את כולנו רוב לקח".

בשבועון המחנה החרדי (ביטאונה של קהילת בעלו) נכתב, אחרי וריקת הרימון על ביתו של האדמו"ר מבעלו: "מה שקרה השבוע הייב להועיק כל אשר לב יהודי פועם בחזה, משום שבאון ועד למילחמת אחים הדרך קצרה ביותר. נעצם ווהי מילחמה חרדיתית של בריונים מוסתים נגד היהדות החרדית והדתית כולה... הפוליטיקאים, אשר שינאת הדת היא דגלם מהתיקשרות העויינת ברובה, הם אלו שורעו את השינאה שהגיבה פרי באושים".

המילחמה בין החרדים והחילוניים קיבלה בשבועות האחרונים מימד אלים. אין ספק שזוהי בעייה עירונית חמורה בירושלים, אשר מחולקת כרגע לשלושה חלקים עיקריים: החלק החרדי, החלק הערבי והחלק החילוני.

אם בעייה זו לא תיפתר בדרך של תיכנון עירוני כולל, לא יחזק היום שכל תושביה החילוניים של ירושלים יאלצו לעזוב את השכונות הישנות במרכז העיר ולעבור אל פרבריה, בעוד התושבים החרדיים יתפסו את מקומם בירושלים המקורית לעיר חרדית, שכל רחובותיה סגורים בשבתות ובחגים, בשבתותיהם ומכורים רק מוזכר, למהדרין, ואשה במיכנסיים — או חלילה, בחצאית מיני — לא תוכל להסתובב באופן חופשי ברחובותיה.

ענת סרגוטמי

במדינה

באר-שבע תפילה במיסגר הסנת גבול

"המיסגר הוא מוסיאון ולא בית-תפילה" קבעו השוטרים ועצרו את הברווים

קולו של המואזין נשמע מעל גן-העיר. הקול שקרא לתפילה נישא לכל עבר ממיגדל המיסגר הברווי, שהפך למוסיאון העיר באר-שבע. אלברט אטל, שומר המוסיאון, הועיק מייד את המישטרה: "קבוצה של ברווים נכנסה מבלי לשלם והם מתפללים", התלונן נרגש, "המואזין עלה למיגדל, הם מתפללים — תבואו מייד!".

השוטרים בלבוש אזרחי פרצו לתוך המיסגר שהפך מוסיאון, ודרשו מהמתפללים להתלות עימם לתחנת המישטרה.

תישעה הברואים התעקשו לסיים את התפילה. השוטרים נעלו את הדלתות, ובסיומה של התפילה הוריעו למתפללים שהם עצורים.

הברווים קמו על רגליהם, ביקשו לנעול את הנעליים שהשאירו בכניסה למיסגר, אך היתה זו משימה בלתי-אפשרית: הנעליים של תישעת המתפללים נעלמו.

השוטרים דחקו: "לצאת מייד, להתייצב לחקירה במישטרה!". לצאת המתפללים סירבו. רק אם יגררו אותם, אמרו לשוטרים, יצליחו לקחת אתם את התנחלת-המישטרה ללא נעליים. הם אינם מוכנים להשפיל את עצמם. השוטרים הנכובים נכנעו. מאיישם הביאו את הנעליים הנעלמות. הברווים נעלו אותן, ויצאו מהמיסגר.

את הרו"ח שחיבר אחרי האירוע, ב"ת 27 במרס 1982, הכתיר אחד השוטרים במילים: "הסנת-גבול". **"לא בית-תפילה"**. ביום הרביעי 22 במאי 1983, התייצבו נורי אל-עוקבי ושני ברווים נוספים בבית המישפט בבאר-שבע. הם באו לשם כנאשמים.

היה זה שנה וחודשיים אחרי שנשמע קולו של המואזין ממיגדל המיסגר. התובע המישטרה, רס"ד זוהר, ביקש מהשופט, יצחק זלצמן, לרדות את הישיבה לתאריך אחר. נורי אל-עוקבי ביקש שביתי-המישפט יזכה אותו ואת חבריו במקום, אך השופט נענה לבקשת התביעה והחליט: הישיבה הבאה תיערך בעוד שישה חודשים — 29 בנובמבר, ביום השנה 36 לחלטת התלווקה. סיבת החריה: התובע טען, כי חלק מהנאשמים לא הופיעו. נורי אל-עוקבי טוען, שהנעדריים כלל לא הוזמנו לבוא לבית-המישפט.

מהי בעצם העבירה, שנביצועה הם נאשמים, מה אמרות העדויות שכתיק פלילי 3796/82? אישה-מישטרה, סמ"ד מוריס סמרגל, רשם ברוח נגד עורה חמדאן גרווי, 49, משבט אבררביעי: "הסנת גבול, כזה שנכנס ללא רשות האחראים למוסיאון לשם תפילה, ללא תשלום. המיסגר הוא מוסיאון ולא בית-תפילה." סיכם השוטר: "המעשה הוא בניגוד לחוק: האומנם בניגוד לחוק?"

כדצמבר 1981 כתב עורך-הדין יוסף ברד, ממישרד עורכי-הדין אמנון ויכרוני, לראש עיריית באר-שבע, אליהו נאורי: "מיסגר זה נבנה מספסי הברווים ומוחזק עתה על-ידי עיריית באר-שבע בנסיבות שחוקיות מוטלת בספק. שני שרידות ביקשו בעבר לפנות את המיסגר, כדי לשפצו ולהעמידו לרשות המתפללים, אך עיריית באר-שבע עשתה את השו"כ בעיניה, וממשיכה להחזיק במיסגר (הועולם הזה 2371).

הנאשם נורי אל-עוקבי טען: "המישטרה לא היתה צריכה להפעיל נגינו כוח. המישטרה לא היתה צריכה

מתפלל אל-עוקבי אחרי שנעלמו נעליו על ראש הגנב בוער הכובע — לא הנעליים

שהיצר האקסהיביציוניסטי שלו אינו חייב לבוא על סיפוקו עם פירסום שמו".

חיילים בצבא השם. השיר שהקפיד את ז"ק ממקומו נקרא הימנון גוש. להלן הנוסח המלא שלו: אנתנו כיפות סרוגות, לא עוד קוראים לנו/אדוקים פיטטוקים לא עוד מושכים לנו/בציצית לא עוד גורשים אותנו/ממישחקי השכונה לא עוד קוראים לנו/דוס-לך כי אנתנו חיילים בצבא ה' צב' אות ובצבא/הגנה לישראל ואנתנו מתגמלים על כל מה שעשו לנו כאן/בארץ גלותינו ועל מה ששיקרו עלינו והעלילו עלינו והרגו בנו וישיו בנו/וצחקו מאיתנו ואת חג חרותנו יום חג המצות הזה בקדושה ובנענוע/גוף מתמכרים נחוג בהתכוונות ובמצותינו דם נערים פלסטינים כי בלאו הכי/הכל עלילות עכורים. מחבר שיר זה, כמו שאר שמונה השירים שפורסמו בחוברת, הוא יצחק (א"ציק) לאור, שבשנים האחרונות תפס מקום מרכזי בדור החדש של משוררים ישראלים צעירים.

לאור בן ה-35 מפרסם דרך-קבע את שיריו וסיפוריו הקצרים בכתיבת ספרותיים שונים. הוא כבר פירסם ספר שירים, נסיעה, וקובץ סיפורים, מחוץ לגדר.

עתה פורסמו שירים משלו גם בקובץ ואין תכלה לקרבות ולהרג. אנתולוגיה לשירים נגד המילחמה המתמשכת ללבנון, גם ספר זה, כחוברת סימן קריאה, הוא בהוצאת הקיבוץ המאוחד. מאמרו של ז"ק אולי לא נקרא בכבוד ראש על-ידי שרה-חנינוך והחרבות, וכולן המר לעומת זאת, כהוצאת הקיבוץ המאוחד קראו את מעריב. מישהו רגל לצלם את המאמר ב"50 עותקים ולהפיץ אותו לאנשים שונים בהוצאה, וגם לאנשי מפתח בתנועה הקיבוצית המאוחדת. עורך סימן קריאה, הפרופסור לספרות מנחם פרי, מיהר להשיב לז"ק מעל דפי מעריב לאור לעומת זאת, הידוע בלשוננו החדה, שמר לפחות עד עתה שתיקה. כשנשאל מה רדתו על דיברי ז"ק, ענה: "הוא קסן עלי. הלואי בין מנחם בגין ורונאלד ריגן בעזרת שלושה שירים שלי. מכל מקום, מי שקורא את שירי, לא קורא את מאמריו — ולהיפך".

לזרוק את הנעליים שלנו. יש החלטה של שרה-דורות, מה-9.12.74, לפנות את המיסגר. כל השייחים ביקשו שיהיזרו לנו את המיסגר. **על ראש הגנב — נעל.** מפתיעה עדותו של שומר המוסיאון, אלברט אטל, יליד תוניס. הוא טען, שהארם שסילק מהמקום את נעלי המתפללים היה העיתונאי ארצי אלי, כתב עיתון הארץ. ארציאלי טען במישטרה, שהוא לא נגע כלל בנעליים. הכתב ציין שראש העירייה טילפן אליו הביתה, והודיע לו על המתרחש במוסיאון. "הוא ביקש ממני לצת מייד למקום" גילה הכתב.

"אלו הברווים אינם יהודים", סיכם את הפרשה איש ציבור מבאר-שבע, "שנמנע מהם להתפלל בבית-כנסת באיזור עיר אירופית, היינו כולנו מגנים את התופעה האנטי-שמית. או גם אפשר היה לגלות בקלות מי ניסה, ברוע ליבו, לגנוב את המיגבעות של המתפללים, כי על ראשיהגנב בוער הכובע".

"אולם הברווים אינם יהודים", סיכם, "ונעליים אינן כובעים".

דיעות מילחמת השירים

משה ז"ק, מעורכי "מעריב", תקף את המשורר ויצחק לאור משיב לו

קוראי מעריב של יום השישי שעבר, המסוגלים לעיין במאמריו הארוכים והמייגיעים של משה ז"ק, יכלו לקרוא התקפה מוחצת מפרי עטו על משורר, שכתב דיברי בלע, הלא הם תישעה שירים הרוויסדים, שלפחות אחד מהם נושא בחובו עלילת דם.

"ז"ק, עורך עמודי החדשות בצהרון, היפנה את דבריו לשרה-חנינוך והחרבות, שמישרדו הוא אחד המממך נים של החוברת סימן קריאה, שבה הופיעו השירים האמורים.

החוברת, אגב, הגיעה לידיו בדרך מזורה: הוא קיבל אותה מנספח התרבות בשגרירות ארצות-הברית בארץ. הנספח פח שלח לאישים רבים את החוברת, שבה נכלל מוסף מיוחד לספרות אמריקאית. ז"ק לא רצה להזכיר את שם המשורר, משום, שהרי נרמה לי,